

законодавстві України. Але попри задекларовані в новому Повітряному кодексі України пріоритети, відсутність у ньому механізму притягнення до юридичної відповідальності за порушення норм екологічного характеру поки ще не сприяє усвідомленню значущості екологічної складової безпеки цивільної авіації.

Література

1. Повітряний кодекс України від 4 травня 1993 р. (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 25. – Ст. 47, 54.
2. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
3. Земельний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 січня 2014 р.: (офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2014. – 144 с.

УДК 341.226.2(043.2)

Лахай Є. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ,
Науковий керівник: Жмур Н. В., старший викладач

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОЛЬОТІВ В МІЖНАРОДНОМУ ПОВІТРЯНОМУ ПРОСТОРИ

Важливість міжнародного повітряного простору, а також національного повітряного простору полягає в його інтенсивному використанні в транспортних цілях, що об'єктивно потребує точної регламентації такої діяльності як на національному, так і міжнародному рівні й обумовлює розробку технічних вимог до неї.

На міжнародному рівні необхідно було регламентувати регулярні, транзитні польоти повітряних суден, спільні міжнародні польоти з території однієї на територію іншої держави, із транзитом через територію третьої держави або без такого з використанням міжнародного повітряного простору.

У цих цілях у 1944 році в Чикаго була укладена Конвенція про міжнародну цивільну авіацію і створена універсальна міжнародна міжурядова організація – Міжнародної цивільної авіації (ІКАО) [4, с. 14].

Мета і завдання цієї організації – регламентація міжнародних польотів цивільних повітряних суден у міжнародному і національному повітряному просторах із метою забезпечення їхньої ефективності і безпеки.

Чиказька конвенція поклала початок формуванню нової галузі міжнародного права – міжнародного повітряного права – сукупності і системи норм, що регулюють діяльність міжнародної цивільної авіації. Але міжнародне повітряне право – це і система міжнародно-правових

норм, що регулюють, зокрема, правове положення національних фізичних і юридичних осіб, що займаються повітряними польотами, крім того, воно містить у собі визначені положення, що передбачають цивільно-правову відповідальність цих осіб.

У міжнародне повітряне право також входять різноманітні й численні настанови технічного характеру, що стосуються польотів повітряних суден і маршрутів таких польотів. Вони розробляються відповідно до передбаченої процедури, головним чином у рамках ІКАО, і стають обов'язковими для виконання в силу встановлюючої такий обов'язок міжнародно-правової норми [1, с. 76].

Оскільки основним джерелом сучасного міжнародного повітряного права є Чиказька конвенція 1944 року, необхідний її більш детальний аналіз.

Конвенція, відповідно до її заголовка, присвячується діяльності міжнародної цивільної авіації, але фактично її положення істотно ширше і стосуються здійснення будь-яких міжнародних польотів, а також будь-якої діяльності держав за межами їхньої національної юрисдикції, її учасниками є, за деякими винятками, усі держави світу.

Регулярні міжнародні повітряні сполучення (міжнародні польоти), регульовані Чиказькою конвенцією, не можуть здійснюватися над територією або на території держави-учасниці інакше ніж зі спеціального дозволу або з іншої санкції цієї держави. Частіше усього такий дозвіл дається шляхом укладання відповідних міжнародних угод.

Проте держави-учасниці Конвенції погодилися, що повітряні судна інших держав, не зайняті в регулярних повітряних сполученнях, мають право при дотриманні положень Конвенції здійснювати польоти на їхню територію або транзитні безпосадочні польоти через їхню територію без одержання попереднього дозволу [2, с. 184].

Забезпечення безпеки міжнародних польотів є однією з найголовніших цілей міжнародного повітряного права. Ця мета досягається шляхом розробки заходів, що стосуються технічної надійності авіаційної техніки, аеропортів та інших засобів, використовуваних у міжнародній аеронавігації, що входить до завдання ІКАО і складає зміст прийнятих нею регламентів, а також шляхом установлення правил і регламентів, що стосуються польотів і маневрування повітряних суден. Вона також досягається шляхом укладання міжнародних конвенцій з ініціативи ІКАО про незаконні акти, спрямовані проти безпеки повітряного судна і осіб або майна, які знаходяться на його борту.

Мета забезпечення безпеки міжнародної повітряної аеронавігації досягається також організацією руху повітряних суден і управління їхніми польотами шляхом, зокрема, встановлення повітряних трас і коридорів, управління польотами за допомогою засобів повітряної аеронавігації. Над відкритим морем це завдання здійснюється органами ІКАО, а в межах

державної території – відповідними національними службами [3, с. 72].

Існує, крім того, значне число міжнародних неурядових організацій, покликаних сприяти співробітництву держав у справі забезпечення ефективної і безпечної міжнародної аеронавігації. У їхньому числі можна виділити такі наукові міжнародні організації, як Асоціація міжнародного права й Інститут міжнародного права, що неодноразово розглядали відповідні міжнародно-правові проблеми на своїх регулярних сесіях.

Література

1. Ануфрієва Л. П. Міжнародне публічне право: навч. посіб. / Л. П. Ануфрієва, К. А. Бекашев. – М.: ТК Велбі, Вид-во Проспект, 2005. – 784 с.
2. Бордун В. Д. Правове регулювання міжнародних польотів цивільних повітряних суден / В. Д. Бордун, О. І. Котов, Ю. М. Малєєв. – М.: Волтерс Клувер, 2006. – 517 с.
3. Міжнародне публічне право: підручник / За ред. Ю. М. Колосова, В. І. Кузнецова. – М.: Волтерс Клувер, 2000. – 486 с.
4. Про міжнародну цивільну авіацію: Конвенція від 07.12.1944 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_038

УДК 341(043.2)

Літвінов А. О., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Жмур Н. В., старший викладач

КЛАСИЧНЕ МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

До кінця середніх віків у Європі стали формуватися перші великі національні держави з централізованою владою, здатною встановити порядок. Розвиток нових державних устроїв, набираючий хід науково-технічний прогрес, процес колонізації, що посилюється, і виникнення завдатків капіталістичного методу виробництва усе більше входили в конфлікт з феодальним устроєм соціально-економічного життя і всевладдям католицької церкви.

Період XVI-XVII століть вважається часом зародження і розвитку класичного міжнародного права. Після завершення тридцятирічної війни в умовах, коли ні католицька церква, ні Священна Римська імперія не могли більше диктувати норми для стосунків між державами, виникла проблема визначення засобів регулювання стосунків між рівно суверенними країнами Європи. У таких умовах зародилася ідея перенести вдалий досвід правового регулювання усередині держав на їх стосунки один з одним. Як на внутрішньодержавному, так і на міжнародному рівні в цих